

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Основною метою діяльності кожного підприємства є отримання прибутку за рахунок задоволення потреб суспільства, що досягається у результаті виробництва та реалізації товарів, виконанні робіт та наданні послуг. Будь-яке підприємство характеризується наявністю певних ресурсів, за допомогою яких воно і здійснює свою діяльність. Одним з таких ресурсів є його основні засоби, що зазвичай виступають найважливішим елементом виробничого та економічного потенціалу підприємства.

Основною проблемою, з якою стикаються підприємства під час відтворення основних засобів – недостатність фінансових ресурсів для його фінансування. Коштів, спрямованих на відновлення матеріало-технічного забезпечення підприємства досить часто не вистачає не лише на розширене, а й на просте відтворення. Тож, на сьогодні, досить гостро постає питання пошуку джерел розширеного відтворення.

Базою дослідження обрано НВП «Карсіс» - ТОВ, яке здійснює технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів [1]. Діагностика динаміки та структури джерел фінансового забезпечення НВП «Карсіс» - ТОВ показує, що у структурі джерел фінансового забезпечення підприємства найбільшу питому вагу в 2015 році займають зобов'язання їхня частка складає 54,09%, а у 2016 та 2017 роках найбільшу питому вагу складає власний капітал – 76,13% та 76,05% відповідно, тоді як у 2015 році питома вага власного капіталу становила лише 45,91%, а у 2016 та 2017 роках питома вага зобов'язань становила 23,87% та 23,95% відповідно. Оптимальним значенням вважається співвідношення власного та залученого капіталу 50:50, але структура капіталу була наближена до оптимального значення лише у 2015 році, у 2016 та 2017 роках значно переважає питома вага власного капіталу, що свідчить про фінансову незалежність підприємства, але у той же час про упущений шанс розвитку підприємства. Зобов'язання підприємства складаються тільки з поточних зобов'язань (табл.1).

Таблиця 1
Динаміка та структура джерел фінансового забезпечення науково - виробничого підприємства «Карсіс» - ТОВ за 2015-2017 рр.

Капітал	Рік					
	2015		2016		2017	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Власний капітал	1206	45,91	1894	76,13	2010	76,05
Зобов'язання, у т.ч.	1421	54,09	594	23,87	633	23,95
Поточні зобов'язання	1421	54,09	594	23,87	633	23,95
Разом	2627	100	2488	100	2643	100
Коефіцієнт співвідношення ЗК і ВК	1,18		0,31		0,31	

В структурі власного капіталу підприємства найбільшу питому вагу у 2015 році займає капітал у дооцінках – 48,09%, нерозподілений прибуток (непокритий збиток) займає 38,14%, та найменшу питому вагу у 2015 році займають зареєстрований капітал (статутний капітал) – 11,03% та резервний капітал-2,74%.

Співвідношення зобов'язань і власного капіталу у 2015 році становить 1,18 пункти, у 2016 та 2017 роках спостерігається зменшення коефіцієнту до 0,31 пункти. Така структура капіталу підприємства говорить про досить слабку фінансову стійкість підприємства у 2015 році, оскільки фактично сума зобов'язань надто велика при незначній сумі власного капіталу, що підвищує ймовірність фінансової неплатоспроможності.

У 2016 році найбільшу питому вагу займає нерозподілений прибуток –60,67%, капітал у дооцінках у 2016 році зменшився в порівнянні з попереднім 2015 роком і становить 30,6% (табл.2). Найменшу питому вагу у 2016 році займають зареєстрований капітал – 7,02% та резервний капітал – 1,74%.

У 2017 році найбільшу питому вагу також займає нерозподілений прибуток – 62,94% , капітал у дооцінках зменшився у 2017 році в порівнянні з попереднім 2016 роком і становить 28,86%. Найменшу питому вагу в 2017 році займають зареєстрований капітал – 6,62%, резервний капітал – 1,19% та додатковий капітал – 0,40%.

Динаміка та структура власного капіталу НВП «Карсіс» - ТОВ за 2015-2017 рр.

Пасиви	Роки					
	2015		2016		2017	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Зареєстрований капітал	133	11,03	133	7,02	133	6,62
Капітал у дооцінках	580	48,09	580	30,62	580	28,86
Додатковий капітал	-	0,00	-	0,00	8	0,40
Резервний капітал	33	2,74	33	1,74	24	1,19
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	460	38,14	1149	60,67	1265	62,94
Усього	1206	100	1894	100	2010	100

Це свідчить, що протягом 2015-2017 років основним ваговим джерелом фінансового забезпечення НВП «Карсіс» - ТОВ є прибуток та капітал у дооцінках, питома вага яких у структурі власного капіталу є найбільшою. Маючи таку питому вагу нерозподіленого прибутку у структурі власного капіталу можна здійснювати фінансове забезпечення відтворення основних засобів використовуючи форму самофінансування.

Амортизація основних засобів у податковому обліку нараховується з використанням тих самих методів, які застосовуються до об'єктів основних засобів у бухгалтерському обліку та які при цьому зазначені в наказі про облікову політику підприємства з метою складання фінансової звітності.

Згідно з п.п. 145.1.5 ПКУ нарахування амортизації основних засобів здійснюється із застосуванням таких методів: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, виробничий [2].

На основні засоби груп 1 (земельні ділянки) і 13 (природні ресурси) амортизація не нараховується (п.п. 145.1.7 ПКУ).

На НВП «Карсіс» - ТОВ використовується прямолінійний метод нарахування амортизації.

Розрахунок обсягів нецільового використання амортизаційних відрахувань на НВП «Карсіс» - ТОВ (табл. 3) показав, що підприємство протягом 2015-2017 років використовувало амортизаційні відрахування у повному обсязі за цільовим призначенням, а саме на оновлення основних засобів підприємства.

Таблиця 3

Розрахунок обсягів нецільового використання амортизаційних відрахувань НВП «Карсіс» - ТОВ за період 2015 - 2017 р.р. (тис. грн.)

Показники	Рік		
	2015	2016	2017
Капітальне будівництво	0	0	0
Придбання (виготовлення) основних засобів	465	0	384
Амортизація	393	299	258
Коефіцієнт цільового використання амортизації	1,18	0	1,49
Обсяг нецільового використання амортизації	-	-	-

У 2016 році оновлення основних засобів не здійснювалось, тож підприємство використало суму нарахованої амортизації на покриття витрат поточної діяльності та збитків поточного року.

Таким чином робимо висновок, що економічний стан підприємства можна поліпшити за допомогою залучених коштів. Але при цьому дуже важливо зберігати співвідношення власних і залучених джерел та, звичайно ж, грамотно визначити вплив на фінансовий стан підприємства процентної ставки за кредит.

Список використаної літератури:

1. Офіційний сайт НВП «Карсіс» - ТОВ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://carsys.net.ua/>
2. Податковий кодекс України № 2755 - VI від 02.12.2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>